

аналізовано дійсуюче законодавство України, регулююче режим осуществлення валютних операцій.

Ключевые слова: валютный контроль, валютные операции, валютные правонарушения, ответственность.

Dyachenko A. V. Regulatory side of responsibility for committing offenses currency.

The article deals with the prevention of offenses in the sphere of circulation of currency values in Ukraine, issues and forms the bases of liability for such offenses in the modern legal regulation of currency relations entities. The article also examines the current legislation of Ukraine regulating the mode of currency transactions.

Based on the experience of the leading countries of the world the author has justified that the currency legal relation take leading place among the financial relations of any developing state. Influence of foreign currency may adversely displayed on successful development of foreign exchange market of the country. To minimize this risk, the government carried out a currency control regime as one of the most effective means of ensuring economic security of the state.

On the basis of the provisions of the Constitution of Ukraine and the Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On the system of currency regulation and currency control" the author has established that the function of currency regulation, linked to the need to create common "rules of the game" in the market movements of currency values, including by establishing bases and types of responsibility for foreign exchange violations.

Based on the analysis of certain rules of law relating to the issue of establishing the bases and types of responsibility for foreign exchange violations, it is determined that the dispersion of the various branches of the legislation and regulations entails a lack of a common conceptual framework, which also creates difficulty in enforcement.

It has been substantiated that the appropriateness of actual decriminalizing currency offenses raises some doubts, because currently there is no other effective mechanisms as punishment and preduprezhdeniz such offenses.

Keywords: exchange controls, foreign exchange transactions, currency offenses responsibility.

Надійшла до редакції 25.06.2014

Калугін Є. П.

ад'юнкТ

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95 : 351.811.12

**БЕЗПЕКА ДОРОЖНЬОГО РУХУ: ОХОРОНА ЧИ ЗАХИСТ.
ДО СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ**

Розглянуто питання становлення наукових поглядів щодо співвідношення понять «охорона» та «захист» безпеки дорожнього руху в Україні. Визначено напрями наукового пошуку сучасного розуміння забезпечення безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: безпека дорожнього руху, охорона, захист.

Постановка проблеми. Прискорення комунікаційних процесів у сучасному світі, що зумовлено якісно новим рівнем технократизації сучасної цивілізації, поряд з низкою безперечних здобутків та зручностей, тягнуть за со-

бою й ряд шкідливих для людства загроз – соціальних, фізичних, психологічних. Перебуваючи у діалектичному взаємозв'язку, ці здобутки людського прогресу та відповідні загрози ставлять особу перед вибором – користуватися чи не користуватися тим чи іншим благом. Аналіз сучасності свідчить, що для сьогодення цей вибір не на користь людини, адже збільшення обсягів виробництва, яке викликає поглинання природних джерел енергії, механізація праці та побуту опосередковує підвищення ризику для життя й здоров'я людей, котрі користуються штучними джерелами небезпеки: явищами, процесами, механізмами.

Розвиток сучасного суспільства тісно пов'язаний зі збільшенням обсягу життєво важливих для людства потреб, задоволення яких є неможливим без використання транспорту. Саме його корисні властивості, пов'язані із здатністю прискорити переміщення людей та матеріальних цінностей, вимагає створення безпечних умов для їхнього життя та здоров'я, збереження переміщеного майна, зниження забруднення навколишнього середовища, реалізації суспільних комунікаційних потреб тощо. При цьому дослідники свідчать, що участь у дорожньому русі є діяльністю в умовах постійного ризику, який залежить від ступеня реалізації інтересу до мінімізації часу для пересування¹. Треба погодитися з тим, що присутність людей у сфері дорожнього руху підкреслює важливість створення стану безпеки та є вагомим соціально-економічним фактором встановлення правових заборон у цій сфері².

Зважаючи на це, до першочергових завдань варто віднести і поглиблення знань щодо сутності безпеки дорожнього руху як об'єкта адміністративно-правового захисту та встановлення місця безпеки дорожнього руху в системі відносин громадського порядку та громадської безпеки.

Метою статті є: а) порівняти ознаки громадського порядку, громадської безпеки та безпеки дорожнього руху і встановити співвідношення останньої категорії з двома попередніми; б) проаналізувати сучасні підходи до сутності адміністративно-правового захисту в цілому та адміністративно-правового захисту безпеки дорожнього руху зокрема; в) використовуючи системно-структурний, логіко-семантичний та порівняльні методи виробити власні поняття “безпека дорожнього руху, як складової громадської безпеки та об'єкта адміністративно-правового захисту”, “адміністративно-правовий захист”, “адміністративно-правовий захист у сфері безпеки дорожнього руху”.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Вивчення теоретичного доробку авторів, які досліджували проблеми безпеки дорожнього руху, зокрема, С.В. Бабанін, І.В. Бригадир, В.В. Бондар, Б.Ю. Бурбело, М.Ю. Веселов, А.В. Гаркуша, Г.В. Галімшина, Т.М. Гапотченко, С.В. Гізімчук, Г.К. Голубєва, А.В. Гуржій, Т.О. Гуржій,

¹ *Новіков В.В.* Адміністративно-правові основи профілактики порушень правил дорожнього руху : автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Новіков В.В. – К., 1997. – С. 11.

² *Гізімчук С.В.* Кримінальна відповідальність за порушення правил, норм та стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху : автореф. дис... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Гізімчук С.В. – Х., 1999. – С. 7.

С.М. Гусаров, В.С. Гуславський, Д.С. Денисюк, Є.В. Довженко, О.В. Домашенко, М.М. Долгополова, В.В. Доненко, В.В. Донський, В.В. Єгупенко, В.В. Ємельяненко, В.А. Звіряка, Ю.Ф. Іванов, М.П. Климчик, С.А. Комісаров, В.М. Лозовий, П.П. Луцюк, П.С. Луцюк, Я.В. Матвійчук, М.А. Микитюк, Р.І. Михайлов, В.А. Мисливий, О.Л. Міленін, О.М. Мойсюк, В.Ф. Муцко, В.В. Новиков, Ю.В. Пирожкова, А.М. Подоляка, В.Й. Развадовський, А.Є. Рубан, О.Ю. Салманова, А.О. Собакарь, М.М. Стоцька, О.В. Філіпенко, Я.І. Хом'як, Є.В. Циба, І.І. Швидкий, В.М. Шудріков, свідчить про наявність наукової дискусії з приводу її місця у системі відносин громадського порядку і громадської безпеки. На наш погляд, виявлення місця безпеки дорожнього руху серед складових громадської безпеки дозволить вирішити питання про можливість використання одних заходів її забезпечення до інших, виділити організаційні, правові та технічні способи її забезпечення, з'ясувати спільні проблеми у нормативно-правовій регламентації діяльності відповідних структур, які займаються правоохоронною діяльністю у цій сфері, встановити адміністративно-деліктні проблеми, які існують у сфері, що розглядається.

Ми вважаємо, що насамперед необхідно встановити співвідношення більш загальних категорій. Так, при порівнянні змісту понять “громадського порядку” та “громадської безпеки” необхідно враховувати, що ці категорії перебувають у тісному діалектичному зв'язку, а заходи щодо їх охорони і забезпечення досить часто доповнюють один одного. Більше того, деякі автори вважають, що забезпечення особистої і громадської безпеки є метою громадського порядку, справедливо констатуючи при цьому самостійність цих взаємозалежних, взаємопроникних та взаємозумовлених понять. Саме така близькість цих понять потребує формулювання критеріїв їх розмежування. На наш погляд, вони відрізняються за такими характеристиками.

По-перше, за змістом норм, що регулюють вказані відносини. Так, громадський порядок регулюється як нормами права, так і іншими соціальними нормами. Натомість, громадська безпека – нормами права та технічними нормами і правилами.

По-друге, суспільні відносини, що складають зміст громадського порядку, обмежуються відповідним простором та умовами – переважно, громадськими місцями та формами спільного їх використання людьми. У свою чергу, відносини громадської безпеки не залежать від просторових обмежень, оскільки небезпека для фізичних та юридичних осіб може існувати й поза місцями спілкування людей або взагалі без їх участі (наприклад, при стихійному лихові, техногенній аварії тощо).

По-третє, сферою виникнення та розвитку. Громадський порядок має досить широкий спектр суспільних відносин, що потребують врегулювання: фактично це усі відносини між людьми, які виникають з приводу реалізації ними прав та інтересів. Сфера виникнення відносин громадської безпеки опосередковується існуванням штучних або природних джерел підвищеної небезпеки, а у зв'язку з цим і поведінкою людей.

По-четверте, більшість відносин громадської безпеки охороняється су-

ворими правовими санкціями.

По-п'яте, правила, що регламентують відносини громадської безпеки, регулюють у більшості випадків поведінку конкретних осіб, певні операції з визначеними предметами та об'єктами.

Незважаючи на розуміння більшістю авторів різниці між поняттями, що розглядаються, єдиного погляду щодо місця в їх структурі безпеки дорожнього руху поки що не вироблено. В основному, можна виділити такі підходи до вирішення цього питання. Перший, пов'язаний із включенням відносин громадської безпеки до громадського порядку, другий – до громадської безпеки, а третій стосується розширення змісту цієї категорії шляхом поєднання як ознак громадської безпеки, так і окремих складових громадського порядку.

Виклад основного матеріалу. Таким чином, більшість авторів відстоює позицію, згідно з якою безпеку дорожнього руху доцільно вважати складовою громадської безпеки. На наш погляд, на її користь свідчить також і ознаки останньої, які нами були встановлені під час вивчення підходів до розв'язання проблеми співвідношення категорій “громадський порядок”, “громадська безпека”, “безпека дорожнього руху”. Зокрема це:

1) відносини, щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, чітко врегульовані правовими нормам і технічними правилами, які мають високий рівень формалізації;

2) транспорт, який виступає джерелом небезпеки у сфері дорожнього руху, є джерелом підвищеної небезпеки, запобігання шкідливому впливу якого є одним із завдань забезпечення громадської безпеки;

3) забезпечення безпеки дорожнього руху підтримується можливістю застосування суворих кримінальних та адміністративних санкцій;

4) для забезпечення безпеки дорожнього руху спеціально створені державні структури з належними контрольно-наглядовими повноваженнями;

5) для безпеки дорожнього руху є характерною можливістю нейтралізувати негативний вплив системи “людина – техніка” шляхом регламентації дій і контролю за поведінкою конкретних осіб – учасників дорожнього руху, власників транспортних засобів тощо.

Отже, визначені нами ознаки безпеки дорожнього руху свідчать про їх співпадання з ознаками громадської безпеки.

У зв'язку з цим ми вважаємо, що безпека дорожнього руху, як складова громадської безпеки, включає в себе такі відносини, які запобігають або усувають шкідливі для життя та здоров'я людини, власності наслідки, що можуть бути заподіяні використанням транспорту.

Важливість розробки та вжиття комплексних заходів для поліпшення ситуації у сфері безпеки дорожнього руху, в тому числі й їх адміністративно-деліктного компонента, вимагає дослідження механізмів регулювання та захисту вказаної групи суспільних відносин.

Ми погоджуємося з позицією І.К. Шахриманьяна, який зазначає, що основою механізму правового регулювання транспортної системи є відповідні юридичні норми, специфічне завдання яких полягає у такому: 1) визначити

загальне коло осіб, на яких вони розповсюджуються; 2) визначити зміст суспільних відносин (зміст поведінки суб'єктів), а також обставини правовідносин; 3) визначити обставини, за яких ці особи мають керуватися даним правилом поведінки; 4) розкрити саме правило поведінки [1, с. 12]. Дослідник відносин у галузі дорожнього руху В.Й. Развадовський вказує, що основними їх різновидами є “цивільні правовідносини у транспортній сфері” та “адміністративні правовідносини у транспортній сфері” [2, с. 62–63]. Отже, ці відносини є полігалузевими й потребують всебічного правового захисту. Можна підтримати думку В.В. Грошевого та А.З. Дерех про виділення трьох груп норм права, які регулюють управління дорожнім рухом: правові норми організації дорожнього руху, правові норми регламентації поведінки учасників дорожнього руху, правові норми відповідальності за конкретне правопорушення [3, с. 25–26].

Враховуючи наведене міркування, доречно зазначити, що захист вказаних груп суспільних відносин здійснюється за допомогою норм різних галузей права: цивільного, кримінального, адміністративного тощо. В той же час ми вважаємо, що універсальність адміністративно-правового регулювання суспільних відносин у цій сфері дозволяє адміністративному праву забезпечувати захист не лише внутрішньо- та зовнішньоорганізаційних відносин, а й інших, пов'язаних з власністю, попередженням злочинів, а в найближчому майбутньому і найважливіших соціальних цінностей – життя та здоров'я людини.

Розгляд питання про адміністративно-правовий захист безпеки дорожнього руху доцільно розпочати з аналізу підходів до розуміння сутності цього інституту в теорії адміністративного права. На нашу думку, такий аналіз дозволить сформулювати відповідний категоріальний апарат, що стосується цієї проблеми, розкрити зміст такого захисту в сучасних умовах та визначити в його структурі місце адміністративно-деліктних засобів.

Вивчення наукових публікацій, присвячених проблемам адміністративно-правового захисту, свідчить про неоднозначне розуміння змісту цього поняття вченими-адміністративістами. Насамперед це стосується формулювання його дефініції, розмежування з поняттям “охорона”, структурою адміністративно-правового захисту тощо. При цьому з'ясування співвідношення цих категорій у сучасному правознавстві базуються на таких основних підходах: 1) охорона є більш широким поняттям, яка включає правовий захист; 2) охорона та правовий захист означають різні поняття; 3) охорона та правовий захист хоча і є різними категоріями, проте можливість застосування заходів захисту та її реалізація має й превентивну (а отже і охоронну) функцію; 4) заходи правового захисту та відповідальності є структурними елементами охоронної системи [4, с. 24–35].

Треба зазначити, що більш детально дослідження правового захисту і охорони здійснювалося у контексті забезпечення прав і свобод людини в цілому та в окремих сферах суспільного життя. Так, С.С. Алексєєв під захистом розуміє державно-примусову діяльність, спрямовану на здійснення “відновлювальних” завдань – на відновлення порушеного права, забезпечення

виконання юридичного обов'язку. На думку І.Л. Бородіна, адміністративно-правовий захист прав і свобод людини і громадянина є правоохоронною діяльністю щодо їх забезпечення у сфері державного управління, здійснювану державними органами на основі державно-владних повноважень за допомогою методів, встановлених адміністративно-правовими нормами.

О.В. Негодченко вказує, що адміністративно-правовий захист прав людини складається з примусово-правової (в т.ч. матеріально-правової і процесуальної) діяльності органів державної влади, зокрема правоохоронних органів, громадських організацій і посадових осіб, а також громадян і осіб без громадянства, яка здійснюється законними засобами з метою підтвердження або відновлення оскарженого чи порушеного права людини. А під адміністративно-правовою охороною прав і свобод людини цей вчений розуміє "...спосіб регулювання суспільних відносин у сфері державного управління, спрямований на попередження порушень прав і свобод людини та усунення перешкод для їх реалізації" [7].

Свій погляд на адміністративно-правовий захист обґрунтовує і Є.В. Курінний. Він розглядає адміністративно-правовий захист у взаємозв'язку із владно-управлінською діяльністю, розуміючи під ним комплексну форму владної діяльності законодавчо визначеного кола державних або інших владних суб'єктів, спрямовану на реалізацію суспільних потреб та інтересів, закріплених у відповідних адміністративно-правових нормах, у зв'язку зі скоєнням адміністративного делікту чи порушенням нормативно визначеного права [8].

На думку В.К. Колпакова, в адміністративно-деліктній сфері щодо прав громадян доречно розрізняти поняття "охорона" і "захист". При цьому під охороною цей науковець розуміє превентивну діяльність державних і недержавних формувань щодо недопущення проступків проти прав громадян, усунення причин і умов, що сприяють адміністративно-деліктним посяганням. А захист – це примусовий порядок виконання суб'єктом, що посягнув на права громадян, передбачених законодавством заходів щодо встановлення порушених прав і свобод [9]. З останнім твердженням можна погодитися з певним застереженням, оскільки захист повинен стосуватися діяльності не лише порушника прав, а й відповідних органів влади, які забезпечують цей примусовий порядок.

Свою позицію щодо розмежування вказаних правових понять висловлює і цивіліст Г.П. Ареф'єв. На його думку, в процесі охорони та захисту прав виникають різні правовідносини: 1) охоронні правовідносини виникають та здійснюються, в основному, до правопорушення, хоча не виключається їх виникнення й у процесі захисту прав, але ці охоронні відносини не входять складовою частиною у відносини, що виникають з приводу захисту прав, а існують поряд з ними (наприклад, під час захисту прав охороняється законність здійснення правозастосовчого процесу); відносини ж захисту прав виникають лише після правопорушень, вчинення яких є завершенням охорони і підставою реалізації права на захист; 2) охороняються, як правило, досить

невизначені права невизначеного кола суб'єктів права, визначеного межами норми, що закріплює охоронні відносини; захист же завжди індивідуалізований. Крім того, вказує він, охорона та захист відрізняються сутністю, змістом, структурою та формою здійснення [10].

Аналіз вказаних підходів до розуміння сутності адміністративно-правового захисту дозволяє виділити його ознаки:

1) це різновид владно-управлінської правоохоронної діяльності спеціально-уповноважених органів;

2) ця діяльність є підзаконною і регулюється охоронними нормами адміністративного права;

3) метою адміністративно-правового захисту є відновлення порушеного суспільного порядку та притягнення порушників до юридичної відповідальності;

4) наявність специфічних засобів забезпечення адміністративно-правової охорони, підставою для застосування яких є вчинення делікту або порушення нормативно закріпленого права певної особи.

Стосовно адміністративно-правового захисту безпеки дорожнього руху, то при формулюванні цієї категорії, на нашу думку, необхідно враховувати такі положення:

1) сферу суспільних відносин, що потребують захисту;

2) систему суб'єктів, що забезпечують безпеку дорожнього руху;

3) особливості нормативно-правового регулювання діяльності у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху;

4) наявність специфічних засобів забезпечення безпеки дорожнього руху;

5) мету захисту.

Зважаючи на особливу сферу суспільних відносин, що потребують забезпечення – відносини у галузі дорожнього руху – поняття адміністративно-правового захисту можна сформулювати так – як *врегульовану нормами адміністративного права правоохоронну діяльність спеціально-уповноважених суб'єктів, спрямовану на створення умов для реалізації громадських та індивідуальних потреб у безпечному переміщенні за допомогою адміністративно-деліктних засобів.*

У той же час в науковій літературі стосовно забезпечення безпеки дорожнього руху використовується і термін “адміністративно-правова охорона”. Зокрема, О.Ю. Салманова вважає, що сутність і цільова спрямованість адміністративно-правової охорони складається з вирішення двох взаємопов'язаних завдань: упорядкування і розвитку суспільних відносин у відповідних сферах і галузях (до яких входить і транспорт); їх захист від небажаного впливу різноманітних факторів, негативних проявів. Зазначені завдання вирішуються в процесі правоустановчої, правозастосовчої та правоохоронної діяльності [11]. На її думку, адміністративно-правова охорона комплексу тих чи інших відносин охоплює не тільки застосування заходів впливу за вчинення протиправних діянь, але стосується і правомірної поведінки в інтересах її впорядкування, узгодження дій людей, їх колективів між собою і зовнішніми умовами, а також створення відповідних сприятливих умов для

функціонування тих чи інших об'єктів, усунення факторів, що тягнуть за собою негативні наслідки. При цьому заходи адміністративної відповідальності вона також включає до змісту цієї категорії.

В контексті нашого дослідження ситуація, при якій адміністративно-правова охорона ототожнюється з адміністративно-правовим захистом, може призвести до необґрунтованого розширення об'єкта дослідження.

У зв'язку з цим ми вважаємо за доречне провести розмежування цих категорій стосовно забезпечення безпеки дорожнього руху. Так, сучасні тлумачні словники категорію «захист» розуміють у декількох значеннях: “1) це – дія на значення захищати, захистити, захищатися, захиститися; 2) заступництво, охорона, підтримка [12]. У свою чергу, слова “захищати”, “захистити” розуміють у контексті “1) обороняти, охороняти кого-, що-небудь від нападу, замаху, удару, ворожих, небезпечних і таке інше дій; 2) пильно стежити за недоторканністю чого-небудь і багато робити для цього.” [12]. Натомість, термін “охорона” подається через дієслово “охороняти” – оберігати від небезпеки кого-, що-небудь, забезпечувати безпеку від загрози нападу, замаху і таке інше; оберігати від руйнування, знищення, завдання шкоди і т. ін. [12].

На перший погляд ці два терміни є досить подібними один до одного, або ж навіть описуються однаковими словами “охороняти”, “забезпечувати”. Але при наближеному розгляді ці поняття, на нашу думку, відрізняються як інтенсивністю заходів, які характеризують їх сутність, так і призначенням. Зокрема, ми вважаємо, що охорона є більш пасивним різновидом діяльності, її основне завдання не допустити порушення тієї чи іншої суспільної цінності. При цьому заходи охорони вживаються до вчинення певного правопорушення. Натомість “захист” є більш активною формою правоохоронної діяльності. Він своїм завданням має припинити порушення відповідних правил, відновити порушені права, знизити небезпеку від наслідків порушення правових приписів. Таким чином, охорона безпеки дорожнього руху охоплює заходи профілактики щодо порушення правил у цій сфері, а її захист – правові заходи після вчинення порушення.

У той же час варто вказати, що встановлення можливості застосування заходів захисту, закріплення форм та методів їх реалізації та запровадження відповідного правового механізму певним чином стримує бажаючих порушити приписи норм права у тій чи іншій сфері суспільного життя, а з іншого – застосування заходів захисту до правопорушника виконує поряд з головною функцією захисту і допоміжну – впливає на свідомість порушника та оточуючих, тобто містить елементи превенції, що охоплюються правоохороною в цілому. Найбільш яскраво ця єдність проявляється у попереджувальній та виховній функціях адміністративних стягнень, їх посиленні у випадку повторного порушення правил безпеки дорожнього руху, впливі на посадових осіб, уповноважених створювати умови для безпеки дорожнього руху.

Отже, охорона і захист безпеки дорожнього руху виступають самостійними, але взаємопов'язаними елементами механізму її забезпечення і характеризуються спеціальними цілями та завданнями, які реалізуються за допо-

могою примусових адміністративно-правових заходів – попереджувальних (охорона) та адміністративно-деліктних (захист).

У зв'язку з цим ми не можемо погодитися з позицією авторів одного з проектів Кодексу України про адміністративні проступки, котрі адміністративну відповідальність пропонують розуміти як "...засіб охорони та захисту суспільних відносин, що використовується державою як адміністративний примус і полягає в застосуванні до суб'єкта адміністративного проступку адміністративних стягнень та заходів впливу, встановлених цим Кодексом". На нашу думку, в цьому понятті доречно виключити слова "охорони" та "адміністративний примус", що буде точніше відповідати змісту та характеру адміністративної відповідальності.

Висновки. Підсумовуючи викладене, безпеку дорожнього руху як об'єкт адміністративно-правового захисту пропонуємо розуміти як забезпечений за допомогою адміністративно-деліктних засобів стан суспільних відносин, що характеризується наявністю безпечних умов для реалізації громадських та індивідуальних потреб у переміщенні.

Бібліографічні посилання

1. Шарихманьян И.К. Безопасность дорожного движения / Шарихманьян И.К. – М., 1979.
2. Развадовський В.Й. Адміністративно-правове регулювання правовідносин у транспортній сфері України : монографія / Развадовський В.Й. – Х., 2004.
3. Грошевий В.В. Удосконалення державного управління у сфері дорожнього руху та його безпеки / Грошевий В.В., Дерех А.З. // Науково-технічний вісник "Безпека дорожнього руху України". – 1999. – № 3(4). – С. 25–26.
4. Антонюк О.І. Співвідношення категорій "правовий захист" і "правова охорона" // Вісник Луганської акад. внутр. справ МВС імені 10-річчя незалежності України. – 2003. – № 2. – С. 24–35.
5. Алексеев С.С. Философия права / Алексеев С.С. – М., 1999.
6. Бородін І.Л. Адміністративно-правові способи захисту прав та свобод людини і громадянина : монографія / Бородін І.Л. – Херсон, 2003.
7. Негодченко О.В. Забезпечення прав і свобод людини органами внутрішніх справ: організаційно-правові засади : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / Негодченко Олександр Володимирович. – Х., 2003. – С.173–180.
8. Курінний Є.В. Предмет і об'єкт адміністративного права України : монографія. – Дніпропетровськ, 2004.
9. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен : монографія. – К., 2004.
10. Арефьев Г.П. Некоторые вопросы понятия охраны субъективных прав // Проблемы защиты субъективных прав и советское гражданское судопроизводство : межвуз. тематич. сб. – Ярославль, 1981.
11. Салманова О.Ю. Адміністративно-правові засоби забезпечення міліцією безпеки дорожнього руху : дис. ... канд. юрид. наук / Салманова О.Ю. – Х., 2002.
12. Великий тлумачний словник / уклад. В.Т. Бусел. – К.; Ірпінь, 2002.
13. Кодекс України про адміністративні проступки: Проект, підготовлений робочою групою Кабінету Міністрів України, реєстраційний № 5558 від 26 травня 2004 р. // www.rada.kiev.ua.–2005.15.08

Калугин Е. П. Безопасность дорожного движения: охрана или защита. Вопросы соотношения. Рассмотрены вопросы развития научных взглядов по проблемам соотношения понятий «охрана» и «защита» в сфере обеспечения безопасности дорожного дви-

ження в Україні. Предложені напрямлення наукового пошука сучасного розуміння безпеки дорожнього руху.

Ключевые слова: *безпека дорожнього руху, охорона, захист.*

Kalugin Ye. P. Road safety: security or protection. Issues of correlations. The article deals with problems of development of scientific views on the issues of correlation of concepts of "security" and "protection" in the field of road safety in Ukraine.

The author has formulated criteria of their distinction, has given their characteristics, and determined their main features. There is the analysis of current approaches to the nature of the administrative and legal protection in general. With modern approaches to understanding the nature of administrative legal protection he has identified its characteristics. Regarding special sphere of social relations that require insurance - relations in the field of traffic – he has formulated his own concept of administrative legal protection. It has been noted that the securing traffic safety covers measures of prevention of violation of rules in this area, and its protection – legal action after the commitment of the offense. The author has determined directions of scientific research of the modern understanding of road safety.

Keywords: *road safety, security, protection.*

Надійшла до редакції 31.05.2014

Колесников М. О.

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 342.95

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ З ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

Висвітлено досвід надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно у Болгарії, Білорусії, Росії, Польщі, Чехії, Швейцарії, Італії, Іспанії, Німеччині, Франції, США, Австралії тощо.

Ключові слова: *послуга, адміністративна послуга, нерухоме майно, реєстр, адміністративні послуги з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.*

Постановка проблеми. Якісно новий правовий режим регулювання відносин між владними суб'єктами та громадянами – режим партнерських відносин, є визначальною ознакою демократичної країни, що зумовило потребу у комплексному реформуванні управлінських процесів у державі, інститутів українського адміністративного права. Тому використання зарубіжного досвіду у галузі надання адміністративних послуг з державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та впровадження його в законодавство України є, безумовно, актуальним на сьогоднішній час.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Нині, завдяки науковим працям В.Б. Авер'янова, К.К. Афанасьєва,